

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtno . . . K 6.—
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele I. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 184.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, 16. avgusta 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Celjski sokolski zlet.

Na predvečer slavnosti.

Bil je krasen, miren večer, celjska Narodna godba je igrala vesele koračnice in razne narodne slovanske pesmi — bili smo zbrani na precej dobro obiskanem koncertu v Sokolskem domu. Imeli smo že med seboj nekatere drage goste iz Kranja in Ljubljane, kateri so prišli že naprej pripraviti vse potrebno. Tudi zastopnika »Dušana Silnega« iz Belgrada sta že došla; s posebnim veseljem smo pozdravili enega, starega našega znanca prof. Popoviča. Bil je že navzoč pri otvoritvi Narodnega doma v Celju in že pozna našo nemškutarijo. In varni smo bili tudi na vrtu »Sokolskega doma«; saj so nas stražila na vseh konceh in krajih bodala...

Sprejem v Štorah.

Celjski »Sokol« se je podal že pred 6. uro zj. peš in na konjih v Štore, da tamkaj sprejme s Šentjurčani vred naše goste od severa in juga. Govorilo se je prejšnji večer, da se bodo boja v Štorah godile strašne reči; 500 delavcev bo šlo nad sokole in razvila se bode potem pravcata bitka. No — v nedeljo zjutraj so čakali z nami domačini vred sokole slovenski delavci in kmetje, kateri so došle pristočno in iskreno pozdravljali; nekaj nemškutarjev se je skrilo v šulferajnsko poneumnjevalnico, odkoder se je oglasilo tudi nekaj onemoglih žvižgov. Prvi so prišli štajerski sokoli in sicer: iz Maribora, Ptuja, Ljutomera, Št. Lenarta v Slov. gor. in iz Gradca. Čvrsti, sveži fantje korenjaki — sposobni zares za branbo ogroženih naših postojank! In potem, kdo bi popisal našo radost in navdušenje, ko je došel dolgi, dolgi posebni vlak? Poln je bil sokolov iz vseh slovenskih zemelj. Zastavice so nam migljale že od daleč v pozdrav in ko je dovozil vlak v postajo, je grmelo urnebesnih nazdar-klicev in pozdravov. — Ko so bili sokoli iz vlaka, je spregovoril starosta celjskega »Sokola«, br. Jože Smertnik. Dal je duška neizmerni svoji in naši radosti, da smo mogli pozdraviti drage brate sokole v tolikem številu. A tudi svojemu in našemu gnjevu nad ljubo c. kr. vlado, katera se je strahopetno udala povelju klike na celjskem magistratu in nam ni dovolila sprejema na celjskem kolodvoru. Strah pred junaškimi sokolskimi četami jih je gnil, da so storili vse za preprečenje slavnosti; a posrečilo se jim ni. S to slavnostjo hočemo častno zaključiti 20-letni obstanek celjskega »Sokola« a tudi dokazati vsemu svetu svojo žilavo vztrajnost in voljo braniti svojo grudo do zadnje kaplje krvi. Smertnikov govor je sprejelo sokolstvo z neizmernim navdušenjem. K sprejemu je došel celo tovarniški ravnatelj Jellek in sprejel nas je seveda vse polno orožnikov. Službo je imel komisar dr. Brešar. Posebej je treba pibiti, da sta postajenačelnik in neki njegov asistent delala sitnosti.

Sprevod.

In potem se je uredil prevod, dolg skoraj dva kilometra. Točno in hitro je to šlo — znamenje dobre discipline in izurjenosti načelnikov. Spredaj 10 mož celjskega »Sokola« na konjih, potem godba, za

njo prapor Slov. sokolske zveze z zveznim predstvom (starosta dež. posl. dr. Oražen, podstarosta drž. posl. dr. Rybar, načelnik dr. V. Murnik), in potem 9 društvenih praporov: šišgarski, radovljiški, postojnski, kranjski, idrijski, zagorski, ribniški, ljutomerski in celjski. Hrvaški prapori so došli šele kasneje. Sprevod, v katerem je korakalo 1060 sokolov, je napravil ne le v Štorah, temveč tudi v Teharjih in sploh v celi okolici nepopisen utis. Celjski Nemci so se najbrže zmotili v svojih računih: odpravili so sokole v Štore, a tam in na Teharjih gre tudi nemškutarstvu za kožo. Ljudstvo je pozdravilo povsod v večjih in manjših skupinah sokole; tudi trobojnice je bilo videti tu in tam na Teharjih. Pred Stojanovo in Čajhovo hišo je bil napravljen krasen slavolok; iz Stojanove hiše so Teharjanke tudi obsipale sokole s cvetjem. Na zdar jim! Sokolstvo je bilo v sprevodu mejeno po župah in sicer: primorska, idrijska, novomeška, gorenjska, ljubljanska, Ljubljana I. in celjska. Šlo se je v četverstopih. Krasen je bil pogled od Bežigrada ali z Bukovega žlaka na vijoci se sokolski sprevod. Rdeče srajce, sive obleke in zelenilo kroginkrog — to je bila posebna pestrobojna slika. Pozdrav po Sp. Hudinji in Gaberju je bil izvanredno prisrčen in navdušen. Sprevod je šel na telovadišče, kjer se je razšel; bratje telovadci so imeli poskusne in skupne vaje za javno telovadbo.

Slavnostna otvoritev »Sokolskega doma«.

Po poldvanajsti uri se je podalo sokolstvo s telovadišča po glavni cesti skozi Gaberje v Sokolski dom. Po Gaberju in Sp. Hudinji je bilo včeraj videti izredno mnogo slov. zastav; vihrale so celo s takih hiš, na katere včasih v narodnem oziru nismo računali. Utis spreveda skozi Gaberje je bil v istini veličasten. Nemci so se v svojih hišah skrili za gardine in plašno gledali veliko število sokolov, katero se je vsled dohoda ene stotine Hrvatov in Srbov iz Zagreba ter okolice pomnožilo. Po prihodu v Sokolski dom se je zbralo sokolstvo na dvorišču in tam ga je nagovoril predsednik društva »Sokolski dom«, dr. A. Božič s kratkim, jedrnatim nagovorom, opisujoč pomen mesta Celja in okolice za Slovence in želeč, da bi se v novem Sokolskem domu, katerega izroča odslej v porabo in oskrbo celjskemu »Sokolu«, vzgojeval krepak in močan slov. rod. Objednem se je zahvalil ČOS za dar 1.000 K, ki je najlepši dokaz prisrčnih vezi, katere spajajo slov. in češko sokolstvo. Nadalje se je zahvalil celjski »Posojilnici«, ki je s potrebnim kreditom in podporo pospeševala stavbo in vsem onim, ki so prispevali in še prispevajo v malih in velikih zneskih za to narodno trdnjavo. Za njim je spregovoril starosta CS brat Smertnik. Povdarjal je, da se ni hotelo v Gaberju zgraditi nobene luksurijske palače, temveč praktično stavbo, ki se lahko izplačuje in ki tudi popolnoma služi svojemu namenu. Smertnikov govor je sprejelo sokolstvo z več minut trajajočim pritrdjevanjem. Včerašnji dan je bil, da takoj omenimo časten Smertnikov dan v več ozirih: videl je dovršeno stavbo, za katero se je poleg dr. Božiča gotovo on največ trudil; videl je lep potek slavnosti, za katero

je največ delal in videl je dobro ime CS, katero si je pridobil ta s svojimi izbornimi telovadci, gojenci dolgoletnega načelnika Smertnika. Za Smertnikom je še spregovoril br. načelnik praškega Sokola dr. Urban. Povdarjal je vseslovansko sokolsko misel, katera je združila že stotisoče mladih, navdušenih mož v veliko slovansko sokolsko rodbino. Sokolske šole pa potrebujejo zlasti mali, v neprestanih bojih s tujimi sovragi stoječi narodi. V to šolo bodo zahajali v novem krasnem domu tudi celjski Slovenci — in narodnost njihova bo rasla od dne do dne. Na zdar slovenskemu sokolstvu! Potem so se razšli sokoli k obedu po Gaberju in okolici.

Banket

se je vršil v veliki telovadni dvorani »Sok. doma«, katera je vzbujala naravno posebno pozornost slovenskih in slovanskih gostov. Hvalili so jo vsi zaradi njene praktične uredbe; v oči je posebno padala nova strokovnjaška konstrukcija pri drogih, iznajdba staroste Smertnika. Udeležba pri banketu je bila okrog 100 mož. Predsedoval je prvi starosta celjskega »Sokola« g. dr. Jos. Vrečko. Med udeleženci sta bila dva Čeha, ki sta došla na slavnost kot zastopnika ČOS: br. dr. Urban in dr. Kaderábek. Izmed Hrvatov so bili navzoči br. Martin Pilar, starosta Zagrebškega Sokola in podstarosta Hrv. sok. zveze, dalje br. dr. Bradaška, podstarosta sok. župe Fonove, br. Saurer iz Samobora in dr., izmed Srbov dr. Budisavljevič, starosta zagrebškega srbskega »Sokola«, dalje blagajnik istega, Drndarovič in načelnik dr. Metikoš. Junake bolgarske je zastopal Angel Kistelev iz Stare Zagore in popoldne je došel celo zastopnik rusinskega sokolstva, združenega v »Si-či«. Banketa sta se udeležila nadalje posl. Roblek in dr. Kukovec, predsedstvo Slov. sok. zveze, mnogo Celjanov in slov. odličnjakov od vseh krajev.

Vrsto napitnic na banketu je otvoril g. dr. Jos. Vrečko, ki je opisal nastanek celjskega »Sokola« in izrazil svoje veselje nad tem, da se je društvo tekom 20 let tako krasno razvilo. Samo je bilo na Štajerskem ob svojem pričetku, danes ima že celo vrsto tovarišev in bratov. Na to je pozdravil posebej vse slovanske in slovenske goste. Izzvenela je njegova krasna, mladostno navdušena napitnica v željo, da bi slavili prihodnji jubilej celjskega »Sokola« že sredi celjskega mesta, ne kot zatiranci, temveč kot gospodarji. Za njim je spregovoril starosta Slov. sokolske zveze, gr. dr. Oražen. Povdarjal je, da je vsled požrtvovalnosti in trudoljubnosti slovenskih in slovanskih sokolov vzrastla iz izvirno nameravane manjše župne prireditve velika sokolska slavnost, katera ostane častno zaznamovana v zgodovini celjskega sokolstva. Pozdravil je po vrsti vse slovanske brate, danes navzoče in končal: Sokol ni boječa ptica; danes mu je vlada z bodali zaprla pot v mesto, a vrnil se bode in vrnil se bode tolikokrat, da si osvoji to nemško gnezdo. (Burni nazdar-klici!) Krasen in smoten govor je imel dr. posl. Roblek. Izjavil je: Ostre besede mi silijo na jezik, ker se ravna na naših domačih tleh z nami kakor s privandranimi tujci — a renegatje in slov. denarja željni Nemec nam s pomočjo nemške vlade gospodari. Tega

LISTEK.

Vanda.

Novela.

Spisal Josip Premk.

Za gradom so se začuli nagli koraki in hip nato se je zasvetila med debli svetla obleka gospodične Matilde.

»Gospod Viktor, ali ste Vando kaj videli?« je povprašala glasno in obstala kakih deset korakov pred nama.

Viktor je odkimal, a Matilda ga je gledala začudeno in skoro neverjetno in se je počasi približala.

»V gradu je ni, v vrtu tudi ne; že gospod Cklincklon jo je iskal vsepovsod in vidva je niste nič videla?« je hitela kot da ji ima sporočiti bogve kako važnost.

»Gotovo je odšla na sprehod tja kam proti sv. Antonu, kakor navadno«, je odvrnil Viktor in se ozrl gori po gozdu, kot da jo morda kje zagleda.

Matilda je malce pomolčala, pobrskala parkrat s koncem ozkega solnčnika po travi in vprašala nato z globokim začudenjem v nekoliko zagorelem obrazu »Ali je res, gospod Viktor, kar sem slišala?«

»Kaj pa je, gospodična?«

»No, in vi še vprašate?! Da odide Vanda v Galicijo?«

»Da, kaj ste šele sedaj izvedeli?«

»Gotovo! Gospa mama mi je povedala. Vande do obeda nisem nič videla. Toda zakaj odhaja tako hitro?«

»Gospodična, to boste kot njena intimna prijateljica gotovo bolj vedeli nego jaz, ki z Vando tudi razen par besed po obedu nisem govoril.«

Morda je Matilda spoznala pikrost Viktorjevih besed, ker stisnila je ustnice, a razžaljenja vendar nisem zapazil v njenem obrazu.

»Morda je bolna«, je dodala, »pa čudno, ničesar mi ni povedala.«

In spoznavši, da je Viktorjeva zgovornost pri kraju, se je obrnila z naglim pozdravom in je odhitela proti gradu, kjer ji je prestregel pot kot na dogovor gospod Cklincklon.

»Aha, novica se je že razširila«, je zamrmral Viktor in hladno odkimal poklonu gospoda Cklincklona.

»Torej niste videli Vande«, je hitel skoro zasopel in si brisal z velikim robcem potno čelo. »Ti moj Bog, ti, kam je neki odšla? Nekaj se je zgodilo z njo, verujte mi, nekaj se je moralo zgoditi, kaj pa bi drugače odhajala kar v Galicijo, pa tako hitro, kot da gori. Bog ve, kaj ji je; kaj mislite, gospod Viktor? Saj ste slišali, gospod Viktor, da odide Vanda jutri

v Galicijo. V Galicijo, prosim vas, kar na vsem lepem — ko še včeraj ni nikdo nič vedel od tega. Kar čez noč ji je prišlo, menda se je domislila v sanjah ali kako, da so jo obšle take misli. Sveti Izak, ne bi rekel, da gre v Ljubljano, ampak kar v Galicijo! Pa še tako: čisto sama, pa na tako dolgo pot, pomislite, kake nepravilike: vožnja brez konca in kraja, tuji ljudje, ta vročina in tako dalje — bogve kaj se ji lahko pripeti. Kaj ji neki teži srce, kaj jo je premotilo? Na vsak način jo moram pregovoriti in potolažiti! Res, nekaj dni se mi zdi že tako nekako zamišljena, kakor jaz, kadar imam veliko kupčijskih stvari in zdaj nam hoče kar v Galicijo! Bu! Kaj takega pa že ne, in čisto sama, pa v tej vročini in tako dalje, da se kar bojim, da je ne vidimo nikoli več.«

Viktor je stiskal ustnice in tudi jaz sem se težko premagal, da se nisem vkljub vsemu resnemu položaju zasmejal skrbi in ogorčenosti gospoda Cklincklona, ki je obupaval pred nama in mahal tako silno z rokama, da sem čutil na obrazu, kot da me pahlja nekdo s pahljačo.

»Na katero stran mislite, da bi odšla?« je povpraševal hlastno. »Moram jo dobiti in pregovoriti! Kaj bi neki hodila tako brez opravka po svetu —«

»Kakor se mi zdi«, ga je prekinil Viktor, »odhaja k teti Katarini.«

»K teti Katarini — aha, se že spominjam, da ima

najnovejšega žaljenja nikoli ne pozabimo tistim, kateri so ga zakrivil. Ravna se z nami kakor s Slovaki na Ogerskem ali Poljaki na Poznanjskem. Nemškutarstvo v zvezi z vlado krši osnovne državne zakone, dela iz svobodnih državljanov, ki imamo baje po istih zakonih biti, brezpravne helote. Prepričati so hoteli današnjo slavnost, ker je imela pokazati in je tudi pokazala, kaka moč leži v sokolski ideji, kako je narasla slov. zavednost in kako oster in dosleden postaja naš boj proti nemškutarstvu. — In narodno zavednost mora v prvi vrsti gojiti in krepiti slov. sokolstvo — zato mu velja pristrčna zdravica! (Burni nazdar-klici.) Pozdrave Hrvatov je sporočil starosta M. Pilar iz Zagreba. Nato je spregovoril, navdušeno pozdravljen, dr. Rybar. Povdarjal je, da gospodari nad nami nem. kapital, katerega pa krepimo še sami. Bog je samo z močnimi bataljoni — treba je, da si pomagamo in okrepimo sami, da bomo zavzeli v vrsti slov. gospodarjev v Avstriji svoje odlično mesto. Nemci so nam dali danes lepo lepo navodilo, kod imamo hoditi: saj so postavili pred svoje mesto orožnike in so izjavili, da nas nočejo. Ne nas in naših denarjev. Zakaj bi si ne zapomnili tega nauka? Jugoslovanske dežele so danes skoro edine, ki na veliko kupujejo izdelke nemške industrije v Avstriji; a baš danes vidijo jugoslovanski bratje, kako delajo ti nemški mogotci z nami! Celega govora ne moremo tu iz gotovih vzrokov podati. A vzbudil je toliko navdušenje, da so vzdignili sokoli g. poslanca na rame in ga nosili po dvorani. Dalje sta krasno govorila dr. Popovič iz Beograda in starosta srbskega »Sokola« v Zagrebu odvetnik dr. Srdjan Budisavljevič. Starosta marib. »Sokola« g. dr. Rosina se je spomnil umrlega dr. Dečka in njegovega sokolskega delovanja.

V imenu izvrševalnega odbora narodne stranke za Štajersko je spregovoril dež. poslanec dr. Kukovec prilično sledeče:

Sokolska organizacija se ne sme dotikati politike! Te besede odličnega govornika današnjega sestanka seveda tudi jaz potrjujem. Vendar pa ne morem drugače, kakor da govorim danes tukaj kot politik. Saj vsi čutimo, da je nam neugodni politični položaj edini vzrok, da se je moralo danes sokolstvo vsega slovanskega sveta globoko ponižati, ko se je po daljnjih ovinkih moglo udeležiti sokolske slavnosti in otvoritve našega sokolskega doma. Mestu Celju podeljena avtonomija se je zmiraj zlorabljala zoper Slovence. Sedaj veje pri osrednji vladi še posebno ostra sapa zoper Slovane, in si le tako moremo tolmačiti dejstvo, da je z odobravanjem c. kr. vlade, ki je nositeljica policijske oblasti, njej podrejeni mestni urad celjski smel Vas, odlični zastopniki slovanskega sokolstva, obropati državljanske pravice svobodnega gibanja celo po državni cesti. Nikdar bi si pa c. kr. vlada ne bila upala zavdati s pomočjo Celja slovanskemu sokolstvu take krute zaustitve, če bi ji ne bilo predobro znano, da je večina političnega zastopstva Slovencev danes zadovoljna s tem, da se sokolstvo ponižuje, ker je nositelj narodne ideje. Saj smo morali doživeti zadnje dni v glasilih klerikalne politične organizacije, ko se je s protipostavnimi odredbami utesnjevalo Slovincem državljanske pravice, celo smešenje, češ, da so Sokoli, ker niso smeli priti skozi Celje v ta sokolski dom, zajci! Gospoda, dokler ne bode na Slovenskem trdne in močne skupne politične organizacije, ki bode imela braniti napredna društva in sploh naš narodni življenj, dotlej tudi nepolitično sokolstvo ne bode doseglo onih uspehov v slovenski javnosti, katere zasleduje v društvih in v družbi. Lepe nade, da bomo v malo letih tudi v Celju doživeli Slovincem ugodne razmere, bodo ostale, kakor se jaz bojim, še dolgo prazne sanje, ako si ne izbojujemo kot politična narodna enota v javnosti moči in merodajnega ugleda, k čemur morate, gospoda, tudi Vi vsi pripomagati. Sokolstvo bodi nepolitično, posamezni člani sokolskih društev ste pa politično svobodni. Udeležujte svoje moči kot taki, da kot narodna politična stranka priborimo narodu in društvom z narodnim programom potrebno moč nasproti tujim in domačim sovražnikom in sramotilcem.

Nikdo se bolj ne veseli krasnega uspeha današ-

nje sokolske prireditve in Vaše ogromne udeležbe, nego narodna stranka na Štajerskem, ker smo si dobro v svesti, da ste k poživljenju narodne misli zlasti v Celju in okolici s svojim prihodom neizmerno mnogo prispevali. Naglašajoč torej ob ti slovesni priliki tudi potrebo smotrenega narodno-političnega dela in zadevne pomoči iz sokolskih vrst, Vam kličem kot predsednik izvrševalnega odbora narodne stranke prisrčen dobro došli!

Javna telovadba.

Po banketu je bil majhen »spopad« s komisarjem celjskega glavarstva, dr. Hoffmannom. Ta ljubi gospod nam je naenkrat pravil, da bi popoldne ne smeli sokoli hoditi po državni cesti v Gaberju. Izjavil je to seveda po »naročilu« in »navodilih« — zato mu ne zamerimo. Posredovala sta gg. Roblek in dr. Kukovec pri glavarju — in stvar se je zavlekla tako, da si še danes nismo glede nje na jasnem... Za ta kos drž. ceste se je bil vobče vroč boj že pri namestniku, katera je potem pritisnila na celjski magistrat, da se je udal — a baje samo za nekaj opoldanskih ur. No — glede te stvari bomo še govorili.

Prostor za telovadišče je bil kar najlepše zbran. Okolico smo že opisali. Navzlic pretečemu dežju — vreme nas je včeraj sploh celi dan preganjalo — se je zbralo popoldne na telovadišču nad 5000 ljudi. Došli so iz mesta, iz okolice, peš, z vlaki in na okrašenih vozovih: bil je celi ljudski tabor. Prvi je nastopil celjski naraščaj. Krasno, krasno, je bila splošna sodbja. Telovadili so dečki s palicami in mora se reči, da s toliko dovršenostjo, da zaslužijo v resnici največjo pohvalo! Sledile so proste vaje 320 slov. telovadcev; kako gladko, eksaktno so šle! In potem vaje ljubljanskih in brežiških sokolic, članstva na orodju, ljubljanskih sokolov na 3 bradljah. — Kako dobro se je vse izvajalo, kaže to, da so ljudje navzlic dežju vztrajali do konca in da je dejal načelnik praškega »Sokola« dr. Urban: »Slovenski sokoli ste naše popolnoma dosegli!« Ta pohvala iz ust tako odličnega strokovnjaka v telovadbi daje resnemu delu slovenskega sokolstva najlepše spričevalo.

Ljudska veselica.

Na obeh straneh telovadišča je bila postavljena cela vrsta kolib in šotorov za telesno okrepčilo obiskovalcev. Tam se je po javni telovadbi tudi razvilo skrajno živahno življenje. Bila sta po dva šotora za vino, pivo in jestvine, dalje kavarna, šotor za likerje, šotor za šampanjec, bazar, pohorska kočja, šotor gaberskih koštrunčkov in dr. Povsod si videl pridne in postrežljive naše slovenske žene in dekleta pridno na delu. Njihova imena še priobčimo. Na večer se je zjasnilo in slavnost je imela še vseeno »jasen« konec. — Sokoli so že na večer po javni telovadbi odšli, večinoma v Štore, nekaj pa z vozovi. Sloves naš je bil prisrčen, in ravno tako prisrčna želja na svidenje!

Nekatera nemška »junaštva«.

Splošno je potekel celi slavnostni dan mirno. — Nemci so na energičen opomin iz Gradca, četudi neradi, molčali. Potrgali so nekaj plakatov, malo potulili, ko so prišli zvečer sokoli v Štore in **metali bl. nemške hiše za kolodvorom v Celju kamenje na sokolski posebni vlak.** Znamenje nemške »kulture« in pa onemogle jeze, da se je slavnost tako lepo zvršila! Sram jih je bilo tudi svojih »telovadcev« na »gauturnfestu«. Po noči so inzulirali neko damo (heil!) in aretirali nekega Ljubljana, ki je došel s CM znakom. Tega je Ambrožič »hochnotpeinlich« zasliševal — ker ni imel drugega »gradiva«. Razne pijane nemške akademične in neakademične barabe so se sicer vlačile po mestu in inzulirale tu in tam katerega — vendar ni bil nikdo resno napaden ali ranjen.

Štajerske novice.

Mnogoštevilne pozdrave, ki so došli od vseh strani na sokolsko slavnost minulo nedeljo, priobčimo zaradi pomanjkanja prostora jutri.

Račune za sokolsko slavnost izplačuje blagajnik celjskega »Sokola« v celjski Posojilnici (»Narodni dom«), kamor se naj prinesejo vsaj do četrtega.

Sokoli na konjih. Poseben sijaj je dal nedeljski slavnosti oddelek sokolov na konjih pod spretnim vodstvom dolgoletnega staroste celjskega sokola dr. Josipa Karlovška. Udeleženci Sokoli so z velikimi žrtvami rešili svojo nalogo naravnost vzorno.

Nedeljski nemiri v Graški ulici. Sokolska slavnost v Gaberju nekaterim vročerkvrnežem ni dala miru. Ker niso mogli motiti slavnosti same, so skušali pač po mestu izzivati mirne Slovence. Ob pol 10. uri zvečer so prikorakali z groznim vpitjem »Heil Cilli« in »Nieder mit den Windischen« v gostilno k »Jelenu«. Policaj št. 1. (Zintauer) in še eden drugi sta jih spremljala. Pa čeprav je magistrat sam javno razglasil, da se več kot pet ljudi ne sme zbirati, sta vendar obadva moža postavila mirno spremljala ono pijano tolpo. Pred gostilno so postavili stražo, da jih lahko avizira o vsakem bližajočem se Slovincu. Ko se jim je zdel primeren čas, so prišli iz gostilne in se uvrstili po dva ni dva. Najprej so skušali ustaviti dva voza, v katerih so sedeli Slovinci. Kō se jim ni posrečilo, so napadli ti junaki 15 po številu dva mirno se vračajoča Slovence; ednega so pobili na tla, in ga obdelovali s pestmi. Občinstva se je bilo nabralo posebno pri oknih prav mnogo in brez razlike narodnosti so vsi ogorčeno obsojali ta zavraten napad in klicali policaje; **teh pa ni bilo videti.** Ko so slišali »junaki« krik pri oknih, so kot zajci pobegnili. Če so oblastim ti pobalini neznani, naj vprašajo policaja št. 1. in onega drugega, ki sta to tolpo spremljala.

Jezo si je izpihal nad slovensko zastavico, ki jo je menda ukradel s kakega voza udeležencev na sokolski slavnosti, neki Zwetko, ki je baje uslužben pri geometru Lebitsu. Ko je šel skozi mesto z ukradenim plenom, slovensko zastavico, jo je metal ob tla, pljuval na njo, preklinjal bindišarje in vse mogoče. Čudno, da se mu ni žolč razlil. Kaj vse »nemška kri« st'ri! Kaj pa porečete vi, gosp. »geometer« Lebitsu, ki ste že precej slovenskih grošev vtaknili v žep? Pa seveda tisti niso »trobojni«, zato tudi vašemu Cvetku ne smrde!

Med nemčurškimi izzivači, ki so v nedeljo lazili po Gaberjih in skušali izzivati pretepe, je bil tudi »nemški slikar« Adolf Trafenigg. Delil je tudi zausnice. Čujemo, da mu tudi Slovinci dasto precej zaslužiti.

Smešna laž. Celjska magistratna klika je strobentala po graških listih laž, da so sokoli demonstrirali pred »Studentenheimom« in pomazali njegova vrata. To je smešna laž — že zaradi tega, ker je ljubi »Studentenheim« stražila cela vrsta orožnikov. Da bi Sokoli »vdrli« v mesto, tudi ni res, ampak se jim je dovolil prehod na kolodvor. To resnici na ljubo! Celjske Nemce sedaj grozno jezi, ker je »N. F. P.« priobčila prav objektivno poročilo o slavnosti in celjskih hujskačih. To poročilo še priobčimo v slov. prevodu.

Najdeno. Na slavnostnem prostoru se je našla prevleka od dežnika. Kdor je izgubil, se naj oglasi pri trgovcu Iv. Ravnikarju v Celju.

Volitve v celjski okolici. Na shod pri »Zamorcu« so si naročili celjski mestni neodvisni kmetje tudi fante iz Šmarjete in Škofje vasi, ki so lahko zastoj jedli in pili, samo da bi varovali neodvisne »kmete« pri »Zamorcu« pred slovenskimi kmečkimi volilci. — Po drugod bi se fantje kaj takega sramovali in neodvisni kmetje ne delajo menda tako.

Volitve v celjski okolici. Včeraj ob štirih popoldne se je vršil shod slovenskih volilcev iz Zgornje Hudinje in Dobrove v gostilni g. Lovrača na Zgornji Hudinji. Ob veliki udeležbi domačinov od katerih ni skoro nobeden izostal, so razpravljali o vprašanjih, tičočih se občinskih volitev gg. dr. Koderman, J. Prekoršek, Pfeifer in drugi. — Glasno pritrevanje zborovalcev je pokazalo, kako zelo se zanima naše slovensko kmečko ljudstvo za svojo občino, v kateri hoče živeti in gospodariti. — Nekaj dni nas še loči od volitev, do tedaj pa krepko na delo, da bo zmaga popolna in da bo lep dan našega obračuna z Nemci in nemškutarji, ki ne bodo več dolgo strašili po naši okolici.

tam nekje v Galiciji teto, pa kaj bi s teto? Hm, kaj hoče s teto Katarino?»

Viktor je skomignil z rameni in gospod Cklincklon je gledal zdaj enega zdaj drugega, kot da ne ve, kdo bi mu mogel pojasniti ta zagoneten Vandin odhod.

»Pa če tudi gre, sama nikakor ne, jaz jo spremlim in to ji hočem povedati takoj. Kam pa zahaja največ, tja k sv. Antonu, ali ne?»

Viktor je prikimal in Matildi so se zasvetile oči. »Jaz sem itak namenjena na sprehod«, je dejala obrnjena proti Cklincklonu, »pa pojdiva proti sv. Antonu, gotovo jo dobiva.«

Cklincklon je zadovoljno prikimal in kmalu sta izginila oba za gostim grmičevjem.

»Naj se nekoliko izpotita«, se je nasmehnil Viktor po njunem odhodu, »saj z Vando se itak ne sestane. Gori v moji sobi mi pripravlja nekaj za odhod.«

»Torej sedaj izgubim kar obadva«, sem opomnil, ko je Viktor umolknil in se zazrl predse, kot da nekaj premišljuje.

»Ampak žal vam je najbrže samo za enega«, mi je odvrnil smehljaje. »Sicer pa je itak dobro in koristno — se je pošalil — da se taki ljudje nekoliko ločijo, ker potem se zažele tembolj. Kdo bi si mislil o Vandi, da ima ljubčeka kar pod domačo streho. — No, nekaj sem slutil takoj ob vašem prihodu, ker

slep bi moral biti, ako bi ne opazil vajinega čudnega vedenja, a da imata za seboj tako burne dogodke, tega si pač nisem mislil. Ah, da. Nekaj mi morate povedati, gospod Lokar, kar mi je Vanda zamolčala. Izvedel sem sicer vso historijo od prvega trenutka pred tremi leti do sinoči, ko jo je oče tako kruto silil, naj se vendar odloči za Cklincklona, a tistega pisma, ki ste ji ga pisali pred tremi leti ob svojem naglem odhodu, mi ni hotela pokazati, dasi ga hrani, kakor mi je dejala, še sedaj. Nekaj nenavadnega je pač moralo biti, da jo je zadelo tako kruto, in samo to bi rad izvedel.«

»Gospod Viktor«, sem ga skoro poprosil, »upam, da si ostaneva vseeno prijatelja, dasi vam tudi jaz to stvar zamolčim. Ako sem bil kdaj podel in predrzen, sem bil gotovo tistikrat... Vanda mi je odpustila in obljubila sva si, da pozabiva na vse, kar se je zgodilo takrat, — čemu bi si torej zopet oživljaj neljube spomine? Pismo je bilo pač, kakršno zamore napisati človek samo v jezi in razburjenosti —

»Ako je tako, potem pač nočem izvedeti, saj ste se gotovo zanj dovolj pokorili. Sedaj pa pojdiva, da pogledam, če so moje stvari v redu. Ako hočete, vam drage volje prepustim — recimo v mal spomin par knjig, saj vsega, kar imam in kar sem privlekel s seboj iz mesta, itak ne bom jemal.«

V široki grajski veži sva zavila po hodniku na desno, kjer še nisem hodil nikoli in kjer se mi je

zdelo skoro še bolj temno in starinsko, kakor na oni strani, kjer je bilo moje stanovanje. Neko težko zatohlost so dihale stare stene, vsekakor je moral biti ta del gradu starejši, ker tudi stopnice so bile kamenite, ozke, in na mnogih krajih že vse okrušene. Ko sva prispela v prvo nadstropje, me je vodil po dolgem hodniku, ki je imel okna na dvorišče, kjer je rastla samo zanemarljena trava in po steni tupa-tam kako starinsko sliko z vitezom v oklepu ali z bogve katerim svetnikom, — natančnega se iz črne že skoro ni dalo spoznati.

»Tam skozi«, mi je pokazal Viktor na vrata čisto na koncu hodnika — »se pride v oni del gradu, kjer stannjete vi, Matilda, Vanda in Cklincklon. Prvo votno grad ni bil tako velik«, mi je začel razlagati, »polovico od tega komaj, a pozneje so še prizidali in moj stari oče je grad od zunaj nekoliko olepšal, da se ne spozna, kaj je novega in kaj starega. Seveda tu v notranjščini lahko spozna vsak, kateri del je starejši. Meni pravzaprav v tem koncu bolj ugaja, ne vem kako to, privadil sem se pač in moja mati se nikakor ne more privaditi v onem koncu. Pravi, da je vse preveč majhno in svetlo, a ona ljubi sedaj mir in nekako polmračnost, sploh vse, kar soglaša z njeno otožnostjo. Meni se grozno smili —« je končal in pritisnil na kljuko visokih, temnopopleskanih vrat.

V sobi na mizi je bilo par zavojev, poleg postelje usnat kovčeg, očividno že vse pripravljeno za od-

Zopet eden manj. Dr. Ambrožič nima sreče, vrsta njegovih »neodvisnih« kmetov se vsak dan bolj krči. Na včerajšnjem shodu v Zgornji Hudinji je med pričami izjavil g. Flis iz Zgornje Hudinje, da so ga nemškutarji brez dovoljenja postavili za kandidata in da se odpoveduje tej dvomljivi časti, ker ne more kot Slovenec drugače postopati, ko da voli edino slovenske zanesljive kandidate. Tako list za listom pada in dr. Ambrožič se bo po volitvah kot »stari Kranjec« spomnil tistega pregovora, ki pravi, da »Slovenec nima sreče«.

Osebnosti. Višjemu deželno sodnemu svetniku v Ljubljani Gvidonu Šnedicu je cesar podelil naslov dvornega svetnika. — Šolskim svetnikom sta imenovana prof. Ant. Bartol v Ljubljani in Ant. Kaspret v Gradcu.

Jubilejne poštne znamke se dobe od 18. avgusta naprej pri poštah in sicer one po 5, 10 in 25 vin. pri vseh poštah, one po 1, 2, 3, 6, 12, 30, 35, 60 v in po 1 krono samo pri državnih poštah in uradih, znamke po 2, 5 in 10 K pa samo pri poštah in uradih v Gradcu.

XIII. poročilo o rasti hmelja v drugih krajih. Žatec, dne 12. avgusta 1910. Od našega zadnjega poročila se vreme ni kaj izboljšalo. Deževati je sicer nehalo, temperatura je bila pa nizka in tudi noči so bile večinoma hladne. Vsled tega ne more hmelj zoreti in obiranje se je zopet zakasnilo in se bode pričelo še le okoli 20. t. m. Danes je vreme toplejše; ako pa le to ne bode stanovitno, se tudi prehod cvetja in kobile ne bode mogel redno vršiti in letina bode manjša, kakor se sedaj misli. Vsled navedenega dejstva še danes nismo v položaju, da bi vsaj z neko sigurnostjo izrekli, koliko hmelja bomo letos pridelali; storili pa bomo to v osmih dneh. Po poročilih naših zanesljivih poročevalcev pa že lahko danes trdimo, da se bode letos manj hmelja pridelalo, nego ga bode zrastlo; gotovo je tudi, da zaloge hmelja v pivovarnah letos ne pridejo v poštev. Navedeno bode gotovo uplivalo na ceno letošnjega hmelja. Kupčija z lansk. hmeljem je sedaj neznatna; pivovarji čakajo na letošnji pridelek. — Ravnatelj Bauer, hmeljski konzulent. Božidar Gauba, zavezni ravnatelj.

VIII. mednarodni kongres zoologov se je vršil 14. in 15. t. m. v Gradcu. Udeležencev je bilo nad 500; oficijelne zastopnike je poslalo 17 držav. Predsednik je bil vseučilišni profesor dr. Graff. Predavali so različni znanstveniki o predmetih in zoološke vede.

Brežiške in posavske Slovence bo zanimalo, da je celjska okrožna sodnija oprostila brežiškega turnerja Pajdaša zaradi izgrede v Zidanem mostu dne 12. septembra 1909, zaradi katerih je dobil ječe 10 dni v Laškem trgu.

Iz Ptuj. Ptujski Nemci hočejo s pomočjo nemškega Schulvereina sezidati v mestu ljudsko šolo za slovensko dečo iz okolice, katero pošiljajo zaslepljeni slov. stariši v nemške mestne poneumnjevalnice. Okoliško šolsko vprašanje bodo morali Slovenci na ta ali oni način rešiti.

V preiskovalnem zaporu umrl. V Mariboru sta bila v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča zakonska Fekonja, gostilničarja od Sv. Benedikta v Slov. Gor., ki sta bila osumljena, da sta zastrupila neko deklo od Sv. Trojice v Slov. Gor. Sedaj je Fekonja v zaporu umrl. Baje ga je zadela srčna kap.

Iz Laškega trga. Potovaje skozi to abderitsko — nemčursko gnezdo, sem opazil v bližini tukajšnjih toplic, na ovinku kjer se cesta iz Rečice z okrajno stika, tablo z sledečim debelim napisom: Langsam fahren! Tudi v trgu, kjer sem si okrepčanja iskal, sem opazil v neki gostilni, na steni pribit debelo tiskani ukaz: »Das Ausspucken auf den Fußboden ist verboten«. Spodaj je pa droben, skoraj komaj čitljiv tisk: Ne pljuvaj na tla! Ker je laški okraj, kakor sem poizvedel z zelo majhnimi izjemami slovenski, sem prišel do zaključka, da Slovenci dobro poznajo varnostne in sanitetne odredbe. Zato se za te čisto drobno in slovenščini tiska ali pa sploh nobenega ukaza

ni treba. Za Nemce pa morajo kompetentne oblasti za debel tisk skrbeti, ako jim hočejo tozadevno kaj v glavo vcepiti.

Zaročil se je v Gornjemgradu gosp. Drago Grah, c. kr. davkarije praktikant z gospico Marijo Mikuševo, hčerko gostilničarke.

Savinjski hmeljarji in dr. Korošec. V nedeljo, dne 14. tm. je dr. Korošec rekel na shodu v Dobjem pri Planini tako: »Naša politika mora biti ta, da vam pomagamo. Če bodo ljudje imeli dražje pivo, bodo bolj vino pili in zato smo bili v dež. zboru za davek na pivo«. — Kako pa govorijo ti ljudje po Savinjski dolini?!

Sklep I. tečaja na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob J. ž. Mladi, še razvijajoči se zavod bode v kratkem odpustil po dovršenem tečaju svoje prve učence. 27. tm. se bode ta prvi tečaj zaključil z javnim izpitom. Ta izpit se bode začel ob pol 11. uri dop. po sledečem vspredu: 1. petje, 2. pozdrav, 3. letno poročilo, 4. izpraševanje iz nadaljevalnih, vtemeljevalnih in strokovnih predmetov, 5. Nagovori in razdelitev spričeval, 6. petje. K temu javnemu izpitu so vabljeni ne le stariši učencev temuč tudi prijatelji zavoda, sploh kdor se zanima za istega.

Iz Ponikve ob J. ž. Šentjurska čebelarstva podružnica priredi dne 21. avg. ob pol 3. uri pop. poučni čebelarski shod pri čebelnjaku g. podpredsednika Jerneja Zdolška v Luterijah pri Ponikvi. Teoretično in praktično bosta predavala čebelarska strokovnjaka gg. Tomo Kurbus in Franjo Ferlež. Vabljeni ste vsi čebelarji in prijatelji čebelic.

V Dobje pri Planini je prinesel v nedeljo, dne 14. tm. dr. Korošec veliko farbe. Od cerkve so ljudi gnali na shod, ne da bi ga bili prej razglasili. Na shodu so kapale Koroščeve besede kakor toča, ki ropoče po opečnatih strehah. Iz tega ropota je bilo največkrat slišati: To smo za vas storili, to bomo za vas storili. Pa ko bi bilo to vse res, bi kmetje plavali že v sreči kakor žganki v masti; vidimo pa, da je ravno narobe: od dneva do dneva večja draginja in revščina. Dr. Korošec je govoril o živinoreji in obljubil skrbeti, da bo živina imela vedno lepo ceno. Kaj pa če ne bo krme, kakor pred par leti, ko so morali ljudje živino napol zastonj dajati ali pa celo doma zaklati in je dr. Korošec že bil poslanec? Govoril je o davku na vino. Ni pa hotel povedati, da je ravno on kriv, da spravljajo Ogrji svoje ponarejeno vino v naše kraje in s tem pačijo ceno. Potrdil je pa, da je on z drugimi kler. poslanci vred bil za davek na pivo. Govoril je vedno, da je 12 slov. poslancev v štaj. dež. zboru, čeravno jih je 13; torej ni g. dr. Kukovec nič kriv tistih nadlog, ki jih spravljajo klerikalni poslanci nad ljudstvo. — O obstrukciji v dež. zboru je trdil, da še zna to našim ljudem drago priti, kakor mora stroške trpeti tisti, ki hodi okoli advokatov, ako ima kako pravdo. Kaj pa, če klerikalni poslanci to drago pravdo zgubijo? Tudi o posebnem oddelku (!) v dež. šolskem svetu je razpravljal in da naj slov. denar ostane med Slovenci. — Kakor rečeno, sukal je svoje besede tako, kakor da bi on in njegovi pristaši že čuda veliko storili za ljudstvo in vsled svoje gostobesednosti je dosegel, da danes ljudje več ne vedo, kaj je včeraj govoril.

Zaupni shod nar.-radikalnega dijaštva 6. 7. in 8. septembra v Ljubljani, Mestni Dom. V kratki dobi svojega obstoja si je pridobil narodni

radikalizem veliko večino med slov. dijaštvom, v slov. javnosti sigurna tla in velik vpliv. Program, ki se je postavil na I. shodu v Trstu 1905 naj se na shodu 6. 7. in 8. septembra v Ljubljani poglobi in razširi. Dnevni red izpolnjujejo sledeče programatične točke: 1. Versko vprašanje. 2. Narodnostno vprašanje. 3. Gospodarsko vprašanje našega naroda. 4. Njegovo socijalno vprašanje. 5. Naše stališče napram politiki in političnim strankam. 6. Organizacija. 5. sept. ob 8. uri zj. se sklicujejo k seji programatični odseki. Pozivljamo vse narodno-radikalno dijaštvo, naše starešine in vse one, ki se strinjajo z nar.-radikalnim programom, da se shoda polnoštevilno udeležijo. Kdor se želi shoda udeležiti, naj se prijavi pri »Prosveta« Mestni Dom, Ljubljana, da se mu doloži izkaznica. Istotam se dajejo vsa potrebna pojasnila in informacija eksekutiva nar.-rad. dijaštva.

Druge slov. dežele.

Slavnostni dnevi v Ljubljani. V času, ko je v srcu Štajerske slavila sokolska misel svoj zmago-slavni pohod, je tudi Ljubljana bila deležna dogodkov velikanskega pomena za slovenski narod. Morda ga ni naroda, ki bi razmeroma opravljal obenem tako ogromno kulturno in narodno-politično delo, kakor Slovenci. V bližini Celja velikansko sokolsko slavje, v beli Ljubljani pa shod vseh za narodno gospodarstvo se zanimajočih avstrijskih Slovanov na eni in impozantno slavje avstrijskega slovanskega gasilstva na drugi strani. Slovanskega narodno-gospodarskega shoda, o katerega pomenu smo že in še bomo razpravljali in o katerega poteku bomo še obsežnejše poročali, se je udeležilo veliko število najodličnejših slovanskih narodnih gospodarjev. — Štiridesetletni jubilej »Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva«, združen z slovanskim gasilskim zletom, je bil impozantna manifestacija slovanskega edinstva tudi med slovanskim gasilstvom. Spreveda v nedeljo skozi slavnostno okrašeno Ljubljano se je udeležilo do 10.000 gasilcev (nad 1200 Čehov, 230 Hrvatov in čez 5000 Slovencev.) V sprevedu je bilo 42 zastav. Tudi o gasilskih slavnostih bomo še podali najzanimivejše podatke. Kanštratari pa moramo že danes razveseljivo dejstvo, da ne le Ljubljana, ampak vse Slovenstvo in vse Slovanstvo stoji trdno za županom Hribarjem. Nepopisne so ovacije, katerih je bil v nedeljo in včeraj deležen ta mož, kamorkoli se je prikazal. Videlo se je, da njegova dela ne poznajo samo Ljubljančani, ampak da ga zna ceniti sleherni slovanski človek, in da ga pozna tudi vsak le količkaj izobraženi Hrvat, Čeh, Srb ali Poljak.

Zrakoplovne poskuse priredijo od 21. do 28. t. m. pri Špitalu na Koroškem blizu milštatskega jezera.

Nezgoda avijatika Heima. Znani celovski zrakoplovec inženir Heim je pri letalnih poskusih v Johannstalu pri Berlinu po uspešnem 12 minut trajajočem vzletu padel s strojem iz višine 70 do 80 metrov globoko in nezavesten obležal. Letalni stroj se mu je razbil. Heim je dobil precejšnje poškodbe, vendar ni resne nevarnosti za življenje.

Stavka. V grofa Henckela rudnikih v Lešah na Koroškem so delavci ustavili delo. Vsled posredovanja pol. oblasti in rudniških uradnikov je dalo lastništvo zadovoljivo izjavo glede mezde, zato se je stavka v soboto končala.

»Jugoslovanski krematorij«. Shod slovenske sekcije »Svobodne misli«, ki je bil napovedan za nedeljo v Ljubljani in na katerem bi se bilo razpravljalo o »jugoslovanskem krematoriju«, je vlada na ljubo klerikalcem odpovedala.

Dnevna kronika.

Dva velikanska požarja — Svetovna razstava v Bruslju v ognju — Planinski hotel zgorel. V

hod, samo na široki etažeri so bile razmetane knjige vsekrižem.

»Kakor vidim, si je boljši del že izbrala Vanda«, je dejal in pokazal na knjige — morda se še kaj najde. Izvolite odbrati — jaz postopim tjale v drugo sobo in se prelevim v svojo tesno uniformo, ki je sedaj, hvala bogu, nisem nosil že skoro pol drug mesec. Za tako dolgo se ji bogme ne izneverim kmalu. Pa bog ve, kaj še vse pride.«

Stopil sem k etažeri in začel brskati po knjigah. Razen Poljakov: Goschtschinskega, Mickiewicza, Przerwa Tetmajerja, Niemcewicza i. dr. sem našel par Rusov in Francozov, deloma v poljskem. deloma v nemškem prevodu in kopo raznih partitur za klavir. Kar se mi je zdelo vredno, sem odbral, ostalo pa zlagal lepo v vrsto, dokler se ni povrnil Viktor v svetli uniformi, v kateri se mi je zazdel skoro večji in močnejši.

Nato sva odšla na verando, kjer je žarela že skoro končana slika v mogočnih žarkih popoldanskega solnca. Rumeni jesenski listi so se svetili kakor zlati in hipoma so zopet vstali pred menoj oni davni večeri, ko sem jo pričakoval v tisti blej poln hrepenenja plahega nemira ...

Ko se je solnce nagnilo na slemena gora, je obstal grajski hlapec na dvorišču z dvovprežko.

Komaj je zahreščal pesek pod kolesom, je priht-

tel na vrata gospod Cklincklon in takoj za njim Matilda, iz vrta pa je pripeljala Vanda področno gospo Schönerjevo, ki se mi je zdela močno obledela in celo postarana. Motno in brez sijaja so gledale oči in okrog ustnic so se ji začrtale globoke, trpke poteze in tako težki in trudni so bili njeni koraki, kot da je pravkar okrevala po dolgi, hudi bolezni.

Viktor je pohitel k njej, jo poljubil na čelo in ji stisnil desnico z obema rokama.

Dvoje solz se je utrnilo iz njenih oči, nato se je nagnila k njemu in mu šepetala nekaj v slovo.

Vanda jo je še vedno držala za roko in tudi njen obraz je bil poln žalosti in zamišljenosti. Parkrat se je ozrla name s tako otožnim pogledom, da mi je vztrepetalo srce v neki čudni bojazni ...

Tistikrat se je odprlo okno gori v prvem nadstropju in obraz gospoda Schönerje se je pojavil med temnimi gardinami. Bel je bil kakor robec, s katerim je zamahnil dvakrat in zopet izginil.

»Moj Bog, papa je vstal!« je vzkliknila Vanda in se začudeno ozrla v Viktorja.

»Popoldne mu je nekoliko bolje«, je odvrnil Viktor — »poslovil sem se od njega gori v sobi in dejal mi je, da jutri že gotovo vstane«.

Nato se je kratko poslovil od Matilde in Cklincklona, stisnil še enkrat meni roko in zaklical že iz kočije:

»Da se vidimo zopet bolj veseli!«

Kočijaž je potegnil vajeti in konja sta potegnili. Tistikrat se je dvignil Viktor še enkrat raz svoj sedež, zamahnil z roko proti Vandi, ki je stala s solznimi očmi ob vozu in velel glasno:

»Vanda, pogum!«

Vanda mu je prikimala in voz je odhreščal počasi iz grajskega dvorišča.

Nekaj časa smo stali vsi molče in gledali v ono stran, kjer je izginil voz. Še le ko je pristopil k Vandi gospod Cklincklon, smo se spogledali in nikdo ni vedel, kaj bi rekli.

»Za božjo voljo, povsod sem te iskal, celo pri sv. Antonu sva bila z gospodično Matildo, a te ni bilo nikjer, kot da si se udrla v zemljo.«

»Kaj pa je bilo tako važnega?« ga je prašala Vanda hladno, skoro malomarno, ne da bi ga pogledala.

»Kaj je tako važnega?« je ponovil gospod Cklincklon začudeno — »ti odhajaš vendar jutri tja nekam v Galicijo, kakor mi je dejala gospa mama, a jaz o tem ničesar ne vem in veš da — da —« sedaj je bil gospod Cklincklon v zadregi in je poceptal z ного — »da me je to presenetilo, prestrašilo. Moj Bog in kar jutri, saj to vendar ni mogoče!«

(Dalje sledi.)

nedeljo ob 9. uri zvečer je začelo goreti v belgijskem oddelku bruseljske svetovne razstave vsled kratkega električnega stika. Požar se je širil z neizmerno naglico. V ulici, ki meji na razstavišče, je zgorelo 40 hiš. Glavna fasada razstavnega postopja je bila mahoma uničena. Angleški oddelek, paviljon, bruseljski Kirmes in ves material razstavišča — vse je žrtev požara. Malo ali nič je trpel avstrijski oddelek, oz. sploh celi mednarodni oddelek (Avstrija, Rusija, Dansko, Norveško, Japonsko, Amerika, Turčija in Švica). Nemški oddelek je popolnoma nepoškodovan. Škoda je ogromna. — V noči od 14. na 15. tm. je zgorel tudi eden največjih alpskih hotelov, hotel ob Kazerskem jezeru, 5 ur od Bolcana na Tirolskem. 400 gostov je ostalo brez strehe.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

PROTEST BELGRAJSKIH SRBOV PROTI RAZMERAM V MACEDONIJI.

Belgrad, 16. avgusta: Včeraj zvečer se je vršil na velikem gledališkem trgu shod, katerega je sklical Narodna obrana povodom umora srbskega vojvode Gligorja Sokoloviča pri Prilepu v Macedoniji. Shod je živahno protestiral proti zasledovanju in zatiranju srbskega naroda v Macedoniji in se je razvil v velikansko žalno manifestacijo. S spomenika kneza Mihajla so vihrale žalne zastave. Poslanec Rafajlovič je slavil zasluge vojvode Sokoloviča za srbski narod in cerkev v Macedoniji in je pozival Srbe v Macedoniji, da se naj za njegovo smrt maščujejo.

ODSTOP MERY DEL VALA?

Rim, 16. avgusta: V vatikanskih krogih se vzdržuje vest, da namerava kardinal Mery del Val kot papežev »državni« tajnik odstopiti. Na njegovo mesto bi stopil zopet Rampolla.

REŠITEV KREČANSKEGA VPRAŠANJA.

Carigrad, 16. avgusta: Govori se, da je pridobil Džavid paša Nemčijo za to, da bi se krečansko vprašanje razpravljalo in rešilo na posebni konferenci evropskih velesil. O istem predmetu se pogaja sedaj Hakki paša z ministrom Aerenthalom v Karlovi h varih.

VELIKANSKI POŽAR NA BRUSELSKI SVETOVNI RAZSTAVI.

Bruselj, 16. avgusta: Sodbe o vzrokih in nastanku požarja v razstavi so zelo različne. Nekateri mislijo, da vsled napake pri električnem prevodu v brzojavnem uradu. Množe se pa ostri glasovi proti nezadostnim varnostnim odredbam v slučaju požarjev. V stiski ob požaru je bilo ranjenih 100 ljudi.

Bruselj, 16. avgusta: Naval na razstavi prostor je bil včeraj ogromen. Vsak Bruseljan si je hotel ogledati nesrečo z lastnimi očmi. Več sto delavcev se je trudilo napraviti okrog pogorišča ograjo iz desek in z vrmi, da bi zadržali naval radovednežev.

Bruselj, 16. avgusta: Angleške zavarovalne družbe cenijo škodo na 12 milijonov kron. Vendar pa se sedaj skupna škoda ne da dognati, ker so bile posamezne tvrdke zavarovane pri različnih družbah.

Bruselj, 16. avgusta: Včeraj ob 6. uri zvečer so razstavo zaprli. Orožniki so počasi spraznili prostor, na katerem se je nabralo do 100 tisoč ljudi. Sedaj so zasedli vse dohode vojniki in orožniki. Bojda bode razstava tako dolgo zaprta, da se dožene pravi vzrok požarja.

Inomost, 16. avgusta: Kralj Albert belgijski kateri se mudi sedaj na Tirolskem v letovišču, je poslal bruseljskemu županu dolgo sožalno brzojavko.

DVE ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Pariz, 16. avgusta: Pri veliki železniški nesreči blizu Soujon-ja je bilo 43 oseb ubitih in 60 ranjenih. Strojevodje ne zadene nobena krivda, pač pa postaje jenačelnika, kateri je svojo službo zanemaril in ni pazil na signale.

Milan, 16. avgusta: Med Rimom in Civito vecchio je skočil vlak s tira. Govori se o 18 ubitih in več težko in lahko ranjenih.

Po svetu.

Španska duhovščina ščuva proti kralju. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Madrida, da skuša duhovščina ljudstvo naščuvati proti kralju Alfonzu s tem, da pripoveduje, da je kralj Alfonz pod vplivom kraljice Viktorije prestopil v protestantizem.

Na koleri je umrlo doslej po zadnjem izbruhu kuge 63.500 oseb, samo v juliju 2900.

Poštorna. Poroča se, da je baje poštornski učitelj Klimeš vsled svoje vročernosti mnogo kriv na zadnjih dogodkih v Poštorni. Zato je odbor češkega dunajskega društva »Komensky« sklenil Klimeša iz Poštorne odpoklicati in ga namestiti na kaki drugi šoli.

Demonstracije rusinskih dijakov na Iovski univerzi. Preiskave so končane in drž. pravdnštvo toži dijake radi ja nega nasilstva, težke telesne poškodbe in hudobnega poškodovanja tuje lastnine. Zagovorniki oizakov bodo predla. ali delegiranje izvengališkega sodišča.

Zagrebski
Franck
kot tovarniško znamk
priporočujemo kot priznana najboljši pridelek za kavo!

Kritičen 15. avgust. Kakor vse kaže, bo 15. avgust opravičil svoj mu prerokovani kritičen značaj. Značilno je, da je barometer 12. t. m. izredno visoko stal, iz česar bo se dalo skl. pati na izredno lepo vreme. Nasprotno pa so se 12. avg. zvečer pojavili predznaki bližnjega se vremenskega preobrata in prvih vplivov kritičnega 15. avgusta, ki bo skoro gotovo uplival tudi na naše kraje že pričenši s 13. avgustom.

Germanizacija na Poznanjskem. Nasilna germanizacija se je pričela na vsi črti s podvojeno silo. Ne razlaščujejo več samo poljskih posestev, spravili so se sedaj že na ponemčenje poljskih krajevnih imen. Odslej se mora imenovati Jakobovo Welnatal, Modliszewsko Modlingshagen, Glowno Ambach, Wojtowstwo Waldsee, Borožko Waldstein, Bocinie Lichtenfelde, Polska wieś Forbach in Kocanowo — Kronau.

Autonomija katolikov na Ogrskem. Ogrska vlada je že izdelala zakonski načrt o avtonomiji katolikov in ga predložila parlamentu v jesenskem zasedanju.

Cesarjev dar črnogorskemu knezu. Cesar Fran Josip je podaril črnogorskemu knezu Nikiti štiri krasne arabske konje.

Za Hrvatsko važne stare listine je v državnem arhivu avstrijskega finančnega ministerstva našel zagrebski vseučiliški profesor dr. Rudolf Horvat. Listine obsegajo natančne in obširne podatke o računih, ki jih je za nekdanjo »Granico« plačeval cesar iz lastnega žepa. Dalje se nahaja v listinah mnogo važnih podatkov o hrvaških obdravnih mestih, zlasti Varaždina, Koprivnici, Ludbregu Virovitici in Gjurgjevcu.

Višji mestni poglavar. Te dni je prišel v Debrečin gospod, ki je trdil, da je višji mestni poglavar iz Budimpešte in da ima nalog izslediti tatove, ki so vlomili v zastavljalnico v Košutovi ulici v Budimpešti. Policijskemu uradniku se je pa posrečilo, da je razkrinkal v možakarju nevarnega sleparja Štefana Siposa.

Le po knjigi

ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v II. Bistrici zamoreš pravilno pripravljati Pekatete. Zahtevaj jo, pošlje se ti zastonj! 155

Loterijske številke.

Trst, dne 13. avgusta 1910: 74, 15, 3, 81, 73.
Linc, " " " " 69, 68, 74, 6, 57.

Hiša

v Ormožu je naprodaj. Več pove upravnštvo tega lista. 481 3-1

Notarskega kandidata

482 3-1

sprejme takoj

notar Hudovernik v Ljubljani.

Proda se

lepo posestvo, obstoječe iz hiše z devetimi sobami, iz svinjaka s šestimi hlevi, sedmih drvarnic, kletjo za vino, dveh travnikov, treh njiv in enega gozda. — Redi se lahko dve kravi in konj. Leži ob občinski cesti v Čretu št. 10 blizu Celja. — Poizve se pri **Francu Štor** v Osenci št. 2 Teharje. 206 2-1

Prva največja zaloga čevljev v Celju

nudi p. n. občinstvu največjo izbero finih in cenih čevljev za dame, gospode in otroke. Nadalje originalne ameriške čevlje za gospode in dame. Telovadni, tenis- in domači čevlji po najnižjih cenah. Stefan Strašek, Kovaška ulica. 434 12-11

478 7-2

Veletrgovina z železnino

„Merkur“

Peter Majdič, Celje
se priporoča.

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih potrebščin, trgovskih knjig, na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek v Celju
Graška cesta št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Tiskovine za vse urade.

177 88-48

297 — 21

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobita v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.